

Sürdürülebilir Enerji Temelli Turizm Uygulama Merkezi

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME

Sabancı
Üniversitesi

MEVCUT DURUM ANALİZ RAPORU

Turizm Kaynak Değerleri ve Paydaş Analizi

Ferdi Akarsu
Ekim 2021

İçindekiler

Yönetici Özeti.....	5
Yeşil Destinasyon Bağlamında Sürdürülebilir Turizm.....	7
Küçükköy Turizm Kaynak Değerleri	8
Kaynak Değer Araştırması Çalışma Yöntemi	8
Doğal Değerler	8
Ayvalık Tuzla.....	8
Küçükköy Deresi ve Dönemsel Subasar Çayırları	9
Küçükköy Akdeniz Ekosistemi Kızılcım, Maki ve Frigana Ekosistemleri.....	10
Şeytan Sofrası Sulak Alanı	10
Ayvalık Adaları Tabiat Parkı ve Şeytan Sofrası	11
Madra Dağı, İda Madra Jeoparkı ve Kozak Yaylası.....	12
Kültürel Değerler	12
Bergama UNESCO Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı	12
Ayvalık ve Cunda	13
Boşnak Kültürüne Ait Öğeler.....	13
Taş Evler ve Geleneksel Ege Köyü Formasyonu	14
Alanın Osmanlı Tarihi Açısından Değeri	16
Ayvalık Küçükköy Geleneksel Boşnak Teferiç Şenlikleri.....	16
Sanatsal Değerler	16
Agro-kültürel Değerler.....	16
Organik ve Geleneksel Zeytin Tarımı	16
Çam Fıstığı Üretimi ve Ürünü	17
Boşnak Süt Ürünleri Yetiştiriciliği ve Kültürü	18
Sosyo-Kültürel Değerler	19
Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi	19
Değerlendirme	20

Mevcut Durumda Turizme Kaynak Değer Olan Unsurlar.....	20
Yeşil Destinasyon ve Sürdürülebilir Turizm Adına Potansiyel Kaynak Değerler	21
Paydaş Analizi	22
Yöntem	22
Paydaş Görüşmeleri.....	24
Ayvalık Belediyesi.....	24
Ayvalık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	27
Ayvalık Turizm Danışma Ofisi	29
Küçükköy ve Sarımsaklı Muhtarlığı	30
Küçükköy Merkez Camii	32
Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi	34
Sanat Galerileri.....	35
Turizm İşletmeleri	37
Necmi Komili İlköğretim Okulu, Okul Aile Birliği.....	39
Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	40
Çamlık Yelken Kulübü.....	40
Değerlendirme ve Öneriler	43
Kaynakça.....	46
Ekler	47
Ek 1: Paydaş Analizi Kapsamında Görüşülen Kişiler.....	47

Yönetici Özeti

Yılda bir milyon turisti ağırlayan Ayvalık'ta gelecek vadeden bir turizm destinasyonu olan Küçükköy (Yeniçarahori); sanat, doğa ve kültürel doku anlamında yapısal değerler taşıyan, bu bağlamda özellikle kültürel yapı ve sanat ile günümüzde turizm açısından bir destinasyon haline gelmiş geleneksel Ege kasabası niteliğindedir. Küçükköy'de "yeşil destinasyon modeli" oluşturulması ve turizm işletmelerinde enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve diğer sürdürülebilir turizm uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla Enerjisa Enerji, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Sabancı Üniversitesi iş birliğinde SENTRUM Projesi yürütülmektedir.

Bu proje kapsamında alanın turizm kaynak değerleri ile birlikte yeşil destinasyon olmasına, değerlerin belirlenmesine ve ilgi gruplarının tespitine yönelik saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda alanda taş evlerden oluşan geleneksel Ege kasabası dokusu, Güney Avrupa sanat köyü konsepti ve Boşnak kültürüne ait gastronomi başta olmak üzere kültürel öğelerin bölgede turizmin halihazırda varlığı açısından başat değerler olduğu tespit edilmiştir. Günümüze kadar turizm açısından henüz değerlendirilememiş veya gerekli ölçüde değer görmemiş ama yeşil destinasyon ve sürdürülebilir turizm açısından potansiyel cazibe değerlerine bakıldığında, Küçükköy çevresindeki Ayvalık Tuzla, Şeytan Sofrası Sulak Alanı ve Ayvalık Adaları Tabiat Parkı doğal cazibe değerleri arasında ön plana çıkmaktadır. Kültürel cazibe değerleri arasında ise Boşnak kültürü, bu kültüre ait kuru et ve Teferiç Şenlikleri önemli potansiyel taşıyan unsurlardır. Bunlarla birlikte alan, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji uygulamalarıyla yeşil destinasyonun sürdürülebilir enerji boyutuna dikkat çekmek açısından da bir cazibe değeri taşımaktadır. Gerek yeşil destinasyon gerekse sürdürülebilir turizm için henüz olmayan fakat iyi uygulamalar eşliğinde büyük değer taşıyacak turizm kaynak değerleri arasında yer alacaktır.

Küçükköy'de uygulanmaya başlayan SENTRUM Projesi kapsamında farklı ilgi gruplarının projeye yaklaşımlarını, proje alanında sürdürülebilir turizm ve enerji verimliliği/yenilenebilir enerji uygulamaları hakkında mevcut durumun tespiti amacıyla kamu kurumları, özel işletmeler ve yöre halkı olmak üzere 20 kişi ile görüşülmüştür. Bu görüşmelerin ikisi telefon görüşmesi, üçü anket (biri anketin yanı sıra yüz yüze) yöntemleriyle diğerleri sahada yüz yüze yapılmıştır.

Çalışma kapsamında; Ayvalık Belediyesi, Küçükköy Sarımsaklı Muhtarlığı, Ayvalık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Ayvalık Turizm Danışma Ofisi, Necmi Komili İlköğretim Okulu Okul Aile Birliği, Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi, Küçükköy Merkez Camii, bölgede aktif olarak hizmet veren tur şirketi, sanat galerileri (Artura Sanat, Taş Art, Kiraathane Sanat Galerisi), turizm işletmeleri (Perperene Konağı, Manja Kafe, Mahzen Otel) ve bir yerel rehber ile görüşülmüştür.

Çalışma sırasında toplumsal cinsiyet eşitliği, yerel ekonomik dinamikler, proje alanındaki değişimlerin sosyal yapı üzerine etkileri, proje alanında yaşayanlar için değerler irdelenerek paydaşların projeye yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır.

Paydaş görüşmeleri, proje alanında aktif olan, ilgi ya da yetki sahibi kurum ve kuruluşların tespiti sonucunda gerçekleştirilmiştir.

Görüşmelerde, proje ortakları adına vaat veya söylemde bulunulmamış, her paydaşın proje alanındaki ilgi ve yetkisine göre sorular belirlenerek yanıtlar alınmaya çalışılmıştır.

Bu rapor kapsamında, görüşülen her bir paydaşın proje alanındaki çalışmaları ve projeye potansiyel katkıları, paydaşlarla proje sürecindeki ilişki yönetimi için riskler ve bu risklere karşı öneriler sunulmuştur.

Yeşil Destinasyon Bağlamında Sürdürülebilir Turizm

Yeşil destinasyon genel olarak altyapı, üstyapı, davranış ve faaliyetler gibi ilgili alanda temsil edilen tüm iş kollarının sürdürülebilirlik prensibi gözetilerek icra edildiği geniş bir kavramı tarif etmektedir. Yeşil olması hedeflenen bir destinasyonda yürütülecek olan turizme yönelik tüm faaliyetlerin de sürdürülebilir turizm ilkelerine planlanması ve uygulanması gerekmektedir.

Dünya Turizm Örgütü sürdürülebilir turizmi şu şekilde tanımlamaktadır:

- Çevresel kaynakları optimal düzeyde sürdürülebilir biçimde kullanan, ekolojik süreçlere uyumlu ve doğal mirasları ve biyolojik çeşitliliği korumaya katkı sağlayan,
- Yöre halkının sosyo-kültürel yapısına saygılı, onların yaşam tarzını, kültürel miraslarını ve geleneksel değerlerini koruyan,
- Uygulanabilir, uzun vadeli ekonomik planlara dayalı, sosyo-ekonomik gelirleri tüm paydaşlara adil bir biçimde dağıtan bir turizm modeli.

Sürdürülebilir turizm genel olarak tüm turizm sektörü için hedeflenen bir amaç olsa da daha çok kırsal turizm ve altında yer alan agroturizm, kültür turizmi, deneyim turizmi ya da ekoturizm ve benzeri turizm çeşitleri için bir ön koşul niteliği taşımaktadır.

Küçükköy bağlamında destinasyonun enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji uygulamaları başta olmak üzere yeşil olması hedefi ile sürdürülebilir turizmin kapsamında köyde yürütülen turizm faaliyetlerinin yeşil olması talebi, yeşil destinasyon ve sürdürülebilir turizm kavramlarının birbirini besleyen ve geliştiren bir destinasyon yönetim modeli dahilinde değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda Küçükköy, tüm turizm faaliyetlerinde kültürel ve doğal değerleri koruyan, sanatı destekleyen, yaratıcı ve inovatif yaklaşımları benimsemiş, enerji verimliliğini sağlamış, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan, atığını dönüştüren yeşil destinasyon olma hedefine yönelik bütüncül yaklaşımlar sergilemeli, birbiri içine giren ve birbirini besleyen bu durumu bir avantaj olarak görmeli, çarpan etkileriyle gelişen bir destinasyon modeli oluşturmalıdır.

İyi bir destinasyon modeli için kaynak değerlerin ve paydaşların dikkatli bir şekilde analiz edilmesi ve ortaya çıkan sonuçlara göre turizm ürünleri ve bu ürünlerin paydaşlar tarafından nasıl sahiplenileceği ve değerlendirilebileceği ortaya koyulmalıdır.

Küçükköy Turizm Kaynak Değerleri

Kaynak Değer Araştırması Çalışma Yöntemi

Araştırma kapsamında öncelikle alanın durumunu anlamaya yönelik olarak Küçükköy ve civarı hakkında üretilmiş tüm literatür taranmış ve bu kaynaklarda adı geçen tüm cazibe değerleri kaydedilmiştir. Bu alanlar masa başında Coğrafi Bilgi Sistemleri ve resmi bilgi bankaları kullanılarak Küçükköy'e uzaklık, topoğrafik yapı, turizme yönelik yol, sağlık ve güvenlik gibi koşullar ortaya koyulmuş ve arazi çalışması öncesinde ön değerlendirme çalışması yapılmıştır. Akabinde masa başı bilgilerini sahada da kontrol etmek ve nihai kaynak değerleri ortaya koymak amacıyla 25-26-29 Eylül 2021 tarihlerinde 3 günlük ilk arazi çalışması yapılmıştır. Bu arazi çalışması neticesinde halihazırdaki kaynak değerler ve potansiyel kaynak değerler taslak olarak ortaya koyulmuştur. İlgili grubu analizleri esnasında bu taslak sonuçlar ilgili gruplarının fikirlerine ve katkılarına göre de şekillendirilip, son listeyi ortaya koymak üzere 10 Ekim 2021 tarihinde bir gün daha arazi çalışması yapılmıştır. Bu şekilde olası ve mevcut olmak üzere tüm kaynak değerler ortaya çıkarılmıştır. Çalışma kapsamında batıda Ayvalık Adaları Tabiat Parkı'nı da kapsayan alan, kuzeyde ve kuzeybatıda Ayvalık İlçe Merkezi ve Cunda Adası, doğuda Madra Dağı silsilesi ile Kozak Yaylası, güneyde ise Sarımsaklı ve Bergama olmak üzere tüm alan taranmıştır. Literatür araştırması, ilgili grup görüşleri ve saha araştırmalarından sonra tespit edilen kaynak değerlere yönelik odaklı kaynak ve internet araştırmaları ile raporlama öncesinde çalışmalar tamamlanmıştır.

Doğal Değerler

Ayvalık Tuzla

Küçükköy'e yaklaşık 2 km mesafede ve İzmir asfaltı üzerinde yer alan tuzla, kuş gözlem potansiyeli açısından büyük önem taşımaktadır. Çok sayıda su kuşunun gözlenebildiği alanın bayrak türü ve turizm açısından cazibe değeri flamingodur. Alanda turizmin ihtiyaç duyduğu altyapı unsurları arasında asfalt yola cephe, zeytinlik için stabilize yol ve alan içinde kuş gözlem kulesi yer almaktadır.

Küçükköy Deresi ve Dönemsel Subasar ayirları

İzmir asfaltından Küçükköy sapağına girildiğinde köprü ile üzerinden geçilen dere ve dere boyunca özellikle kış ve ilkbaharda subasar ayirlar, kuş ve doğa gözlem turizmi için değer taşımaktadır. Gri balıkçıl, küçük ak balıkçıl, yeşilbaş ördek ve su tavuğı gibi kuş türleri yılın her döneminde alanda görülebilecek türler arasındadır. Genel olarak 50'nin üzerinde farklı kuş türünü yılın belirli dönemlerinde alanda görebilmek mümkündür. Köy merkezine 500 – 1.000 metre mesafede yer alan bölge, Ayvalık Tuzla'ya göre çok farklı kuş türleri tarafından ziyaret edilme potansiyeli taşımaktadır.

Küçükköy girişinde yer alan dere

Küçükköy Akdeniz Ekosistemi Kızılçam, Maki ve Frigana Ekosistemleri

Küçükköy ile Sarımsaklı arasında, Ayvalık Belediyesi Kültür Merkezi'nin sol tarafında kalan kızılçamlar ve çevresinde yer alan maki, frigana ekosistemleri doğa turizmi açısından önem taşımaktadır. Bölge, karasal ekosistemlerin yalnızca %2,5'ine denk gelmesine rağmen tüm endemik bitkilerin yarısından fazlasına ve endemik omurgalı canlı türlerinin %43'üne ev sahipliği yapan dünyadaki 36 sıcak noktadan biri olan Akdeniz Sıcak Noktası içinde yer almaktadır. Bu anlamda çok önemli turizm potansiyeline sahiptir. Bu sıcak noktanın karakteristik bitki örtüsü ise kızılçam, maki ve frigana ekosistemleridir. Bu kapsamda Küçükköy çevresinde az da olsa temsiliyeti devam eden bu alanlar, büyük önem taşımaktadır.

Küçükköy'den Frigana Ekosistemi örneği

Şeytan Sofrası Sulak Alanı

Sarımsaklı Şeytan Sofrası yol ayrımında yer alan sulak alan, Küçükköy'den yaklaşık 2,3 km uzaklıktadır. Küçükköy ile arasında asfalt yol bulunan alan, aynı zamanda turizm için önemli bileşenler arasında yer alan kuş gözlem ve ahşap yürüyüş ünitelerine de sahiptir. Alan flamingo başta olmak üzere yıl boyunca 100'ün üzerinde kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. Ayvalık Adaları Tabiat Parkı ile de bütünleşik bir yapıya sahip olan alan, halihazırda yöre halkı tarafından yürüyüş ve dinlenme gibi rekreasyonel faaliyetler açısından kullanılmaktadır.

Şeytan Sofrası Tuzla'dan bir görünüm

Ayvalık Adaları Tabiat Parkı ve Şeytan Sofrası

Ülkenin ve bölgenin en önemli doğal turistik değerleri arasında yer alan bölge, aynı zamanda Önemli Doğa Alanı (ÖDA) niteliği de taşımaktadır. Alan ile bütünleşik olarak değer katan Şeytan Sofrası essiz manzara değeri ve doğal yapısıyla turizm açısından son derece büyük öneme sahip ve halihazırda bu potansiyeli kullanan korunan alanlar arasındadır. Küçükköy'e yaklaşık 3 km mesafede konumlanan alana asfalt yolla ulaşım imkânı da bulunmaktadır. Doğal açıdan da öneme sahip olan bu bölgede özellikle adalar ve açık deniz, ada martısı ve deniz kırlangıcı gibi kuş gözlemcileri ve fotoğrafçılar tarafından ilgi gören canlılara ev sahipliği yapmaktadır. Yat ve yelken turizmi için de değer taşıyan alanda, bu yönde turistik faaliyetler devam etmektedir.

Ayvalık adaları ve Şeytan Sofrası

Madra Dağı, İda Madra Jeoparkı ve Kozak Yaylası

Küçükköy'ün batısında yer alan dağ silsilesi birden fazla doğal kaynak değere sahiptir. Bu değerler arasında ülkemizde fıstık çamı üretimi ile bilinir hale gelmiş olan Kozak Yaylası, ülkemizin UNESCO tescilli 2. Jeoparkı olma özelliğini taşıyan İda Madra Jeoparkı, uluslararası ölçekte önem arz eden cazibe değeri olarak ön plana çıkmaktadır. Bu iki özel kaynak değere ev sahipliği yapan Madra Dağı ve etekleri ise Akdeniz'e özel ekosistem ve canlı çeşitliğinin en güzel örneklerine yaşam alanı sağlamaktadır. İda Madra Jeoparkı ve Kozak Yaylası turistik faaliyetler açısından değer taşımaktadır. Kozak Yaylası Doğal Yaşam Parkı Projesi de bölgenin cazibe değerini arttırması beklenen önemli turizm yatırımları arasında yer almaktadır.

Kültürel Değerler

Bergama UNESCO Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı

Ülkemizin ve dünyanın en önemli kültürel miras alanlarından biri olan Bergama, Küçükköy'e 60 km mesafede büyük bir öneme haiz turizm cazibe bölgesidir. Halihazırda çok sayıda turistik faaliyete ev sahipliği yapan alan, turizmin ihtiyaç duyduğu yol, güvenlik ve sağlık gibi temel altyapı öğelerine sahip olmakla birlikte İstanbul, Küçükköy, İzmir, Çeşme ve Bodrum güzergahı

üzerinde yer alması nedeniyle, Küçükköy'ün turizm kapasitesine katkı sunma potansiyeli taşımaktadır.

Ayvalık ve Cunda

Geçmişten günümüze gerek kültürel gerek ticari gerekse doğal açıdan önem taşıyan Ayvalık, günümüzde Ege kasabası özelliğini büyük oranda koruyan ve bu özelliği ile yılda bir milyon turisti çeken önemli bir destinasyondur. İlçe, kültür turizmi dışında aynı zamanda Sarımsaklı sahili gibi deniz, kum, güneş turizmi açısından değer taşıyan öğeye de sahip olduğu için konvansiyonel turizm açısından da değer taşımaktadır. Cunda Adası geleneksel Ege adası ruhunu taşıyan mimari dokusu ile halihazırda önemli sayıda turiste ev sahipliği yapan bir cazibe değeridir. Gerek Ayvalık gerekse Cunda Adası; Ege, Girit ve Midilli mutfakları ve yaşam tarzlarının sağlamış olduğu turizm potansiyelini de günümüzde değerlendirmektedir. Tüm bu kaynak değerlerin uluslararası ölçekte de büyük değer taşıdığını kanıtı niteliğinde Ayvalık, 2017'de "Ayvalık Endüstri Peyzajı" olarak "UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi"ne dahil olmuştur. Bölgede aynı zamanda Ayvalık'ın 20'den fazla adasına yapılan tekne turları dikkat çeken turizm atraksiyonları arasındadır. Bölgede yelken ve yat turizmi de süregelen turizm faaliyetleri arasında yer almaktadır. Küçükköy, Ayvalık İlçe merkezine 5 km, Cunda Adası'na ise yaklaşık 10 km mesafede yer almakta olup, bu bağlamda her iki değer de Küçükköy'ün turizm potansiyeli açısından önem taşımaktadır.

Boşnak Kültürüne Ait Öğeler

Küçükköy, 1900'lü yıllardan itibaren Boşnakların köye göçü ile günümüzde taşımış olduğu kültürel kimliği kazanmaya başlamıştır. Günümüzde yemek kültürü, müzik, geleneksel kutlamalarda kullanılan geleneksel kıyafetler, Teferiç şenliği gibi unsurlar başta olmak üzere Küçükköy'de çok sayıda Boşnak kültürüne ait öğeler yer almaktadır. Köyün günümüzde taşıdığı turizm kapasitesine büyük oranda katkı sunan öğeler arasında özellikle Boşnak mutfağına ait soka, Boşnak böreği ve mantısı (Ribitsa), trileçe ve kuru et (Suho Meso) gibi ürünler yer almaktadır ve bunlar günümüzde de köyde restoranlarda sunulan lezzetlerden bazılarıdır.

Taş Evler ve Geleneksel Ege Köyü Formasyonu

Ege Denizi çevresinde özellikle Yunanistan ve Türkiye'nin ada ve kıyılarında temsil edilen Ege tipi geleneksel taş mimari ve yaşam tarzı, Küçükköy'e turizm açısından değer kazandıran en önemli unsurlar arasındadır. Günümüzde çok sayıda taş ev sivaları sökülüp restorasyon ile birçok konut ile ilişik olarak turistik açıdan değerlendirilmektedir. Cami başta olmak üzere birçok mimari yapı restorasyon ile geleneksel dokusunu yeniden kazanmayı beklemektedir. Küçükköy çevresinde ve içinde Ege köylerine özgü çeşmelerden de günümüze kadar gelebilenler hala mevcuttur. Çevre düzenlemeleri ile Küçükköy'ün bu potansiyeli daha da arttırılabilir.

Tarihi çeşmelerden bir örnek

Restore edilmiş taş evlerden bir örnek

Geleneksel Ege (Rum Köyü) dokusu ve sokakları

Alanın Osmanlı Tarihi Açısından Değeri

Fatih Sultan Mehmet'in Midilli Adası'nı alabilmek için kurduğu ve yeniçerilerin bir süre bu köyde ikamet ettiği Küçükköy, rivayete göre bu geçmişı ve ismi nedeniyle Rumlar tarafından Yeniçarohori olarak adlandırılmıştır. Rivayet edilen bu tarihi özelliği ile de bilinir hale gelen Küçükköy, bu bağlamda turizm açısından değer kazanmaktadır.

Ayvalık Küçükköy Geleneksel Boşnak Teferiç Şenlikleri

Balkan ülkelerinin "hıdırellezi" olarak nitelendirilen Geleneksel Boşnak Teferiç Şenlikleri, yöre halkının yerel kıyafetleri ve görenekleri ile hem köyün hem de bölgenin önemli turizm cazibe değerleri arasında yer almaktadır. Pandemi nedeniyle son iki yılda şenlikler gerçekleştirilememiştir. Gelecek dönemde şenliklerin çevre ve enerji dostu etkinlikler olarak düzenlenmesi aynı zamanda köyün yeşil destinasyon olmasını sağlayacak unsurlara da katkı verecektir.

Sanatsal Değerler

2010 yılı sonrasında bir grup sanatçının köye taşınmaya karar vermesiyle günümüzde yirmiden fazla sanat galerisinin ve atölyesinin konumlandığı köy, bu özelliği ile ülkemizde çok fazla örneği olmayan ve Güney Avrupa'da örneklerini gördüğümüz sanat köyü konseptini taşımaktadır. Heykel, edebiyat ve resim gibi çok sayıda sanat türünün temsil edildiği köye günümüzde hala çeşitli sanat dallarından sanatçı yerleşmeye devam etmektedir. Küçükköy'ün mimari, tarihi ve kültürel özelliklerinin yanında sanat köyü konseptini de ihtiva edip geliştirmeye devam etmesi, turizm potansiyeli ve sürdürülebilir turizm adına son derece büyük değer taşımaktadır.

Agro-kültürel Değerler

Organik ve Geleneksel Zeytin Tarımı

Ayvalık'ta yaklaşık 2.000.000 zeytin ağacı bulunmaktadır ve bu yörede doğal olarak yayılım gösteren tüm ağaçlar Ayvalık çeşidi zeytin ağaçlarıdır. Tümü yüzyıllar önce "delice" denilen yabani zeytin ağaçlarından aşılalmıştır. Bu tür zeytin ağaçları hastalık ve zararlılarla tüm

fiziksel koşullara karşı daha dirençli olduklarından çok dayanıklıdır. Tarihi, kültürel ve ekonomik açıdan büyük öneme sahip Ayvalık zeytinciliğini ve zeytinyağı üretiminde üstün kalite özellikleri gösteren Ayvalık zeytin çeşidini koruma altına almak için “Ayvalık Zeytinyağı Coğrafi Menşei” işaretleme alınmıştır.

Zeytin, Akdeniz Havzası ve Ege Bölgesi için önemli bir tarımsal ürün olduğu gibi kültürel açıdan da bölgenin önemli değerleri arasında yer almaktadır. Geleneksel Ege kasabasını tamamlayıcı bir turistik cazibe değeri olan zeytin, aynı zamanda biyolojik çeşitlilik açısından da son derece önemli bir konumda yer almaktadır. Yeşil destinasyon ve sürdürülebilir turizm açısından bakıldığında organik zeytin üreticiliği ve bunun etiketlenerek Küçükköy ile anılır hale gelmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Küçükköy sınırlarında yer alan organik zeytin üreten tesis ve faaliyetleri, alanın cazibe değerleri arasında yer almaktadır. Ayvalık zeytinyağı halihazırda önemli bir konuma sahiptir. Organik üretimin de gelişmesi ve markalaşma sürecinin tamamlanmasıyla birlikte Küçükköy ve Ayvalık markaları bu hususta birbirlerini tamamlama ve geliştirme potansiyeli taşımaktadır. Bu tesisin Küçükköy’ün sürdürülebilir enerji konusunda geliştirmek istediği vizyona yönelik olarak sürdürülebilir enerji donatıları taşıması, bu yönde atılacak adımlar ilgili cazibe değerinin niteliği ve cazibe değerinin daha da artması açısından önem taşımaktadır.

Çam Fıstığı Üretimi ve Ürünü

Fıstık çamı yetiştiriciliği ve ürün olarak çam fıstığı Küçükköy’ün hemen sınırında yer alan Bergama Kozak Yaylası ile son derece bilinir olgu olmakla birlikte, bu olgunun turizm değeri açısından taşıdığı potansiyeli henüz ortaya çıkaramadığı bilinmektedir. Bu konuda Bergama ve Kozak Yaylası’nda da çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda Küçükköy’ün hemen girişinde yer alan fıstık çamı plantasyonu bu potansiyeli değerlendirmek ve gelen ziyaretçiler ile buluşturmak adına son derece büyük öneme sahiptir. Ürün olarak da turizm açısından değer taşıyan çam fıstığı uygun etiketleme, paketleme, ürün gamı geliştirme ve pazarlama faaliyetleriyle doğal, kültürel ve ekonomik bir değeri turizm cazibe değeri olarak da değerlendirilmesi bağlamında büyük potansiyel taşımaktadır. Böylece Kozak Yaylası, oluşturulacak yeşil destinasyonu cazip kılacak alternatif noktalardan biri olacaktır.

Boşnak Süt Ürünleri Yetiştiriciliği ve Kültürü

Köyde özellikle 1900'lü yıllardan itibaren ön plana çıkan Boşnak kültürü, günümüzde özellikle gastronomi turizmi bağlamında bölgenin önemli cazibe değerleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda Boşnak böreği, Boşnak mantısı, soka ve kuru et köy meydanında yer alan restoranlar, kafeler ve köy içinde konumlanan otellerde sunulmaktadır. Bu ürünlerin standartlarının korunarak geliştirilmesi adına çalışmalar yürütülmesi turistik bir değer olan bu ürünlerin gelişmesi ve sürdürülebilirliği adına değer taşımaktadır. Bu ürünler arasında henüz potansiyel değerini ortaya koyamamış ancak ülkemiz ve turizm için son derece büyük bir potansiyel taşıyan kuru etin, ürün gamının geliştirilmesi, şarap başta olmak üzere çeşitli mutfaklarla uyumunun gösterilmesi önem taşımaktadır. Bu ürün günümüzde köyde üretilmeyip İstanbul'dan getirilmektedir. Halihazırda hayvancılığın aktif olarak yapıldığı köyde ürünün üretilmesine yönelik eğitim, altyapı gibi gerekliliklerin tamamlanması çok büyük bir önem arz etmektedir. Bu şekilde köyde kadın istihdamına yönelik de önemli bir adım atılma potansiyeli yaratılabilecektir.

Köy içinde yer alan tek mandıra

Köyde servis edilen Boşnak Mantısı örneği

Sosyo-Kültürel Değerler

Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi

Sabancı Üniversitesi'nin uydu kampüsünde, Küçükköy'deki Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi'nde ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine kodlama, oyun tasarımı, prototipleme ve başka konularda dersler verilmekte olup atölyeler, söyleşiler düzenlenmektedir. Köyün yeşil destinasyon ve sürdürülebilir turizm açısından potansiyelini ortaya koymaya yönelik olarak bu kampüs ve faaliyetleri son derece büyük önem taşımaktadır. Köyün sürekli olarak odakta kalmasının yanında, yeşil destinasyon, sürdürülebilir turizm, enerji verimliliği konularında bir laboratuvar ve eğitim merkezi haline de gelebilecek kampüs, bu kapsamda başat bir rol alma potansiyeli taşımaktadır. Merkezin köyün sürdürülebilir turizm, enerji ve yeşil destinasyon olma vizyonuna çeşitli eğitim, atölye vb. faaliyetlerle katkı sunması, yerel değerleri korurken köyün aynı zamanda inovatif ve yaratıcı uygulamalar, eğitimler aracılığıyla sürdürülebilir turizmi destekleyen çevre ve enerji dostu köy haline gelmesi ve bu yönde turizm cazibe merkezi olmasını da sağlama potansiyeli taşımaktadır.

Sabancı Üniversitesi Köy İçindeki Kampüsü

Değerlendirme

Küçükköy için turizm kaynak değerlerine bakıldığında iki bağlamda konuya yaklaşılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. İlk bağlamda halihazırda turizme büyük oranda kaynak değer olan unsurlar, ikinci bağlamda ise henüz turizm için kaynak teşkil etmeyen ama sürdürülebilir turizm ve yeşil destinasyon için büyük potansiyel taşıyan cazibe değerleri değerlendirme kapsamında konu edilecektir.

Mevcut Durumda Turizme Kaynak Değer Olan Unsurlar

Küçükköy'de gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde taş evlerden oluşan Ege Köyü formasyonu, Boşnak kültürüne ait özellikle gastronomi temelindeki olgular ve köyün bir sanat köyü olma durumu ön plana çıkan üç öge olarak tespit edilmiştir. Köyde bu 3 olgunun da ortaya çıkmasında katkısı olan ve bir ölçüde ateşleyici olan Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi önemli rol oynamaktadır. Bu olguları destekleyen diğer değerlere bakıldığında Ayvalık, Cunda ve Şeytan Sofrası devamlı bölgeye turist çekmeleri ve Küçükköy'ün bu 3 olguya da çok

yakın bir konuda yer alması önemli hususlar arasındadır. Diğer bir destekleyici durum ise İstanbul-İzmir otobanın Küçükköy'e ve genel olarak bölgeye ulaşımı çok daha kısa sürede, konforlu ve güvenli bir şekilde sağlamaya başlamasıdır. Genel olarak bu olgu Kuzey Ege'de bütün destinasyonlarda değişen oranlarda hareket yaratmış, bu durum Küçükköy'de de belirgin bir turist artışı sağlamıştır. Yukarıda belirtilen tüm unsurlar günümüzde alana turist gelmesini sağlayan ve bu anlamda değer taşıyan unsurlardır.

Yeşil Destinasyon ve Sürdürülebilir Turizm Adına Potansiyel Kaynak Değerler

Alanın enerji açısından yeşil destinasyon olması alanda kamu binaları ve işletmelerde yapılacak enerji etütleriyle ihtiyaçların belirlenmesi, bu ihtiyaçlara uygun enerji verimliliği uygulamalarının hayata geçirilmesi ve güneş panelleri gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına bağlı olarak şekillenecektir.

Sürdürülebilir turizm açısından günümüze kadar potansiyeli kullanılmamış potansiyel cazibe değerlerine bakıldığında Ayvalık Tuzla, Şeytan Sofrası Sulak Alanı, Küçükköy girişindeki dere ve çevresindeki sulak alan ve Ayvalık Adaları Tabiat Parkı'nın flamingo ve kuş türleri başta olmak üzere biyolojik çeşitlilik unsurları ön plana çıkmaktadır. Turizme yönelik gerekli olan hemen hemen tüm altyapı gereksinimlerine sahip olan bu değerler, Küçükköy markasıyla birlikte ve Küçükköy ile de anılır hale gelirse hem bu alanlara hem de Küçükköy'e büyük değer katacaktır. Bu durum aynı zamanda Küçükköy'ün yeşil destinasyon algısını destekleyecek önemli adımlar arasında yer almaktadır.

Alanda gastronomik açıdan önemli kaynak değerler bulunmaktadır. Bunlardan ön plana çıkanlar çok büyük oranda Boşnak böreği, mantısı ve sokadır. Bunlara ek olarak raf ömrü, yapılıp sunulmasında özgünlük, turistlerin genel tercihleri, şarap gibi diğer ürünlerle uyumu ve tamamlayıcı yapısı, ülke için özgünlüğü ve ürün gamı geliştirme potansiyeli gibi çok sayıda opsiyona açık olması gibi unsurlar dikkate alındığında kuru et, turizme yönelik olarak ön plana çıkarılması gereken öncelikli ürünler arasındadır. Küçükköy'de hayvancılık yapılması, uygun yeşil etiket standartlarının entegre edilmesi gibi unsurlar da göz önüne bulundurulduğunda, yeşil destinasyon ve sürdürülebilir turizm algısını da besleme potansiyeli çok yüksektir.

Küçükköy'ün bir sürdürülebilir enerji köyü olması yolunda atılacak her adım müze, yaşayan uygulama merkezleri ve demonstrasyon uygulamaları ile de desteklendiğinde sürdürülebilir turizm ve yeşil destinasyon dokusunu da destekleyecek önemli turizm cazibe değeri olma

potansiyeli taşımaktadır. Gerek ülkemizde gerekse yakın çevrede bu yönde bir destinasyon ölçeğinde örnek olmaması, küresel ve ulusal ölçekte artan çevre, enerji ve iklim duyarlılığı göz önüne de alındığında, alandaki enerji vizyonunun turizme de kaynak değer teşkil etmesi, doğru uygulama ve PR faaliyetleri ile son derece büyük bir olasılıktır.

Paydaş Analizi

Paydaş Analizi, stratejik planlamanın temel unsurlarından biridir. Organizasyonun etkileşim içinde olduğu kişi ve kurumların analiz edilmesini ve bu ilişkilerin de stratejik plan doğrultusunda yönetilmesini esas alır. Paydaş analizi ile paydaşlarla etkili bir iletişim kurularak paydaşların görüş ve beklentilerinin tespit edilmesi, organizasyonun faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine engel oluşturabilecek unsurların saptanması ve bunların giderilmesi için stratejiler oluşturulması sağlanır; ayrıca paydaşların görüş, öneri ve beklentilerinin stratejik planlama sürecine dahil edilmesiyle planın bu kesimlerce sahiplenilmesi ve planın uygulanma şansının artması amaçlanır (Ekin, 2016).

Yöntem

SENTRUM Projesi için; paydaş analiz yöntemlerinden olan Paydaş Çevrimi yöntemi kullanılmıştır.

Paydaş Çevrimi yöntemi, proje yöneticisini ve proje ekibini projenin ilişkilerini yönetmede desteklemek üzerine geliştirilmiş bir araçtır (Bourne, Walker 2006; akt. Uygun, 2018, s.104).

Bu yöntem kapsamında Paydaş Analizi dört adımda gerçekleştirilmiştir.

Birinci Adım: Paydaşların Belirlenmesi

İkinci Adım: Paydaşların İlgilerinin ve Çıkarlarının Tespit Edilmesi

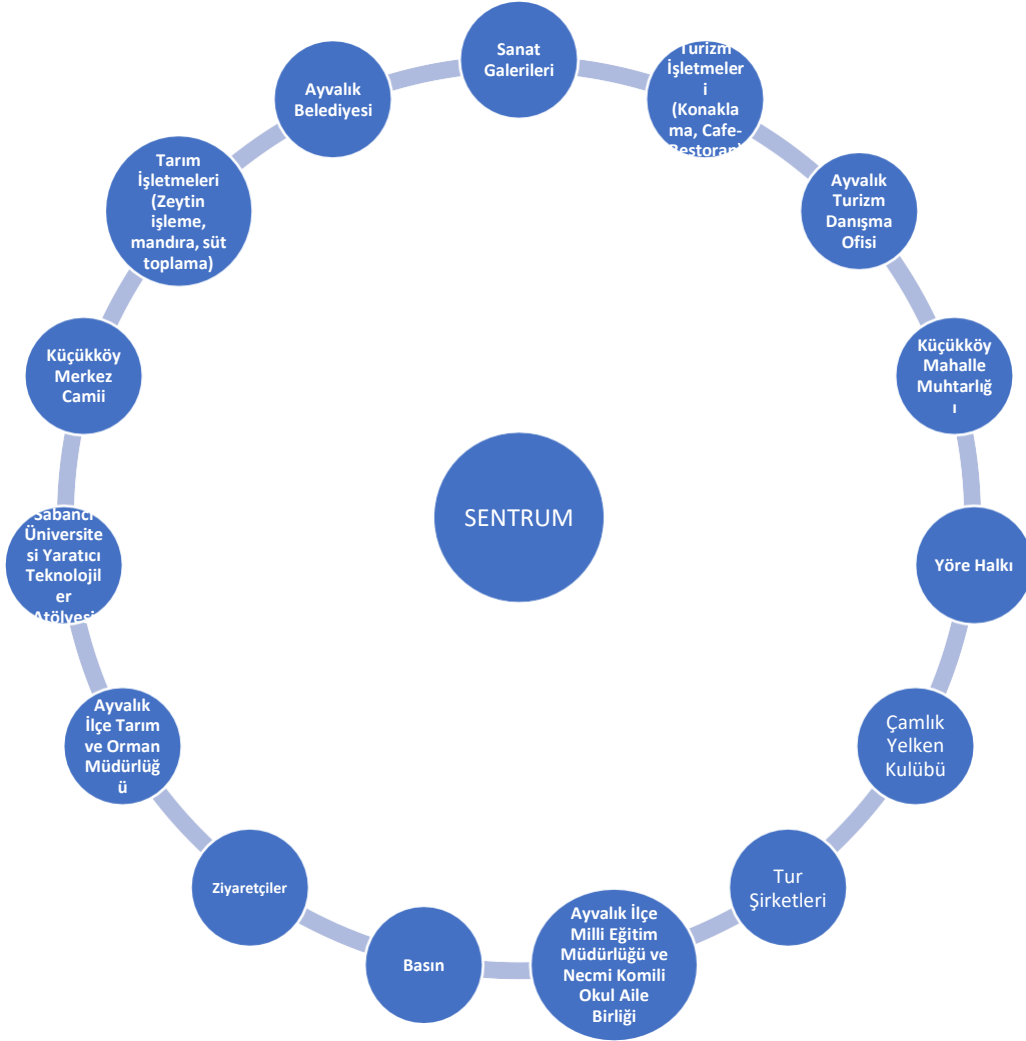
Üçüncü Adım: Paydaşların Güçlerinin ve Etkilerinin Saptanması

Dördüncü Adım: Paydaş Katılımı Stratejisinin Oluşturulması

Yöntemin uygulanması kapsamında ilk iki adım için; saha ziyareti öncesinde paydaş grupları ve çalışmalarını hakkında ön araştırma yapılmış, 25-26-29 Eylül ve 10 Ekim 2021 tarihlerinde Küçükköy, Ayvalık ve Sarımsaklı'da paydaşlarla birebir görüşmeler yapılmış, 7 ve 16 Ekim 2021 tarihlerinde telefon görüşmeleri ile bilgi edinilmiştir. Bunun yanı sıra EK 2'de sunulan ve

paydaşlara mail ile sunulan anket kapsamında 3 kurum temsilcisinden geri bildirim alınmıştır. Görüşme sonuçları ile son iki adım uygulanmıştır.

SENTRUM Projesi'nin yönetim çalışmalarını etkileme ve bu çalışmalardan etkilenme yapısına sahip olan paydaşlar, ön araştırma, saha ziyareti, birebir görüşmeler, mail yoluyla geri bildirim alınan anket uygulama yöntemleri ile belirlenmiş ve aşağıdaki grafik ile sunulmuştur.

Grafik 1: SENTRUM Projesi paydaş grupları

Paydaş Görüşmeleri

Ayvalık Belediyesi

Belediye Başkan Yardımcısı Murat Aydın (Ayvalık Belediyesi Küçükköy Sorumlusu), Fen İşleri Müdürü Güney Ulus ve Ayvalık Belediyesi'nin S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nden sorumlu çalışanı Müge Okur ile görüşmeler yapılmıştır.

Belediye'nin proje alanındaki çalışmaları ve Küçükköy ile ilgili gözlem ve gelecek projeleri hakkında görüşülmüştür.

Fen İşleri Müdürlüğü'nün, Belediye'nin Küçükköy'de bulunan biriminde faaliyet gösteriyor olması, proje alanındaki altyapı, bakım, onarım çalışmalarının daha hızlı gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır.

Proje alanına yakın bölgede Belediye'nin üç rüzgâr türbininden oluşan RES kurma projesi olduğu öğrenilmiştir.

Küçükköy'de bulunan ve tahrip olan yel değirmenlerinin aslına uygun olarak restorasyonu planlanmaktadır.

İlçede son yıllarda turizmle oluşan değişimi, artan yerel ekonomik geliri, etkinlik çeşitliliğini olumlu değerlendirmektedirler. Bunlarla birlikte artan ev/arazi fiyatlarına dikkat çekmektedirler.

Ayvalık Belediyesi, S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi ile planladığı Küçükköy Sakız Ağacı Deneme Sahası adlı proje, arazi kullanımı konusundaki sorunun çözülememesi nedeniyle ilerletilememiştir.

Küçükköy'de S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi için Belediye'nin tahsis ettiği imalathane bulunmaktadır. Bu alan, Kooperatif ortağı olan 8 kadın ve 30 üreticinin kullanımına sunulmuş ve tarhana, erişte, salça, reçel, sofralık zeytin gibi gıda ürünlerinin üretimi gerçekleştirilmektedir.

Belediye'nin yine Kooperatife tahsis ettiği Altınova'da bir tarla bulunmaktadır. Bu arazi, salçalık domates ve şevketi bostan bitkisinin üretimi için kullanılmıştır. Kooperatif ortaklarının tarımsal üretim konusundaki tecrübe eksikliği nedeniyle bu yıl ilk kez dikimi yapılan 600 kök şevketi bostan üretiminden yeterli verim alınamadığı belirtilmiştir.

Kooperatif ürünleri, Ayvalık Belediyesi Tazim Satış Mağazası, www.kooperatifayvalik.com ve İzmir'de bulunan Karşıyaka Belediyesi'ne ait Kent Sanal Market www.kentsanalmarket.com satış siteleri üzerinden satışa sunulmaktadır.

Bunlarla birlikte Ayvalık Belediyesi'nin Küçükköy'ün tarihi, geleneksel yapısı hakkında bilgi ve eserlerin bulunduğu bir Küçükköy Kent Müzesi bulunmaktadır.

Küçükköy'e olan ilginin ve ziyaretçi sayılarının artışı, kafe, restoran, otel gibi işletmelerin de artışını beraberinde getirdiği ve bu işletmelerin çoğunun ruhsatının bulunmadığı bilgisi alınmıştır. COVID-19 salgınının Küçükköy'de yaşayanları ve yerel ekonomiyi etkilemesinden dolayı Belediye'nin bu konuda özellikle geçtiğimiz turizm sezonunu etkilememek adına esnek davranmayı tercih ettiği öğrenilmiştir. Bu nedenle proje alanında bulunan işletmelerin isim, sayı ve dağılımları konusunda veri alınamamış olup bu konudaki bilgiler heykel sanatçısı ve ilçedeki işletmelerin tabelalarının yer aldığı taş duvar heykelini yapan Uğur Çalışkan'dan alınmıştır (Kendileri bu listeye ilave olarak 20 kadar işletmenin daha bulunduğunu belirtmiştir).

	İşletme Adı	İşletme Türü
1	Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi	Eğitim
2	Asya Şarküteri	Gıda
3	Kıtay Zeytincilik	Gıda
4	Ağaçkakan Ahşap Tasarım	Sanat
5	Aras Hediyeçilik	Sanat
6	Artura Art Craft	Sanat
7	Artura Art Store	Sanat
8	Buket Yazma Atölyesi	Sanat
9	Atölye Chedi	Sanat
10	Kıraathane	Sanat
11	Kubaba Design	Sanat
12	Kuca Takı Tasarım	Sanat
13	Mandala Atölyesi	Sanat
14	Meraklı Cadı	Sanat
15	Özgür Takıl Studio	Sanat
16	Taş Dükkân Art House	Sanat
17	Xylography Museum	Sanat
18	Ağaç Altı Derin Bahçe	Turizm
19	Aparat Restoran	Turizm

20	Avlulu Kahve	Turizm
21	Avlulu Konak	Turizm
22	Azra Konukevi	Turizm
23	Cafe la kukka	Turizm
24	Great White Restoran	Turizm
25	Harabe Cafe Camping Konaklama	Turizm
26	Hayat Altı Otel	Turizm
27	Hüseyin Bey Konağı	Turizm
28	Kabbak Evi	Turizm
29	Küçükköy Otel	Turizm
30	Lala'nın Börek Evi	Turizm
31	Majka	Turizm
32	Mahzen Otel	Turizm
33	More Cafe	Turizm
34	Perperene Konağı	Turizm
35	Rabusa Restoran	Turizm
36	Santa Butik Otel	Turizm
37	Sevdalinka Restoran	Turizm
38	Steak Han Restoran	Turizm
39	Taş Bahçe Cafe	Turizm
40	Zeljanik Cafe	Turizm
41	Zet Cafe	Turizm

Tablo 1: Küçükköy işletme listesi, 2021 (Kaynak: Uğur Çalışkan)

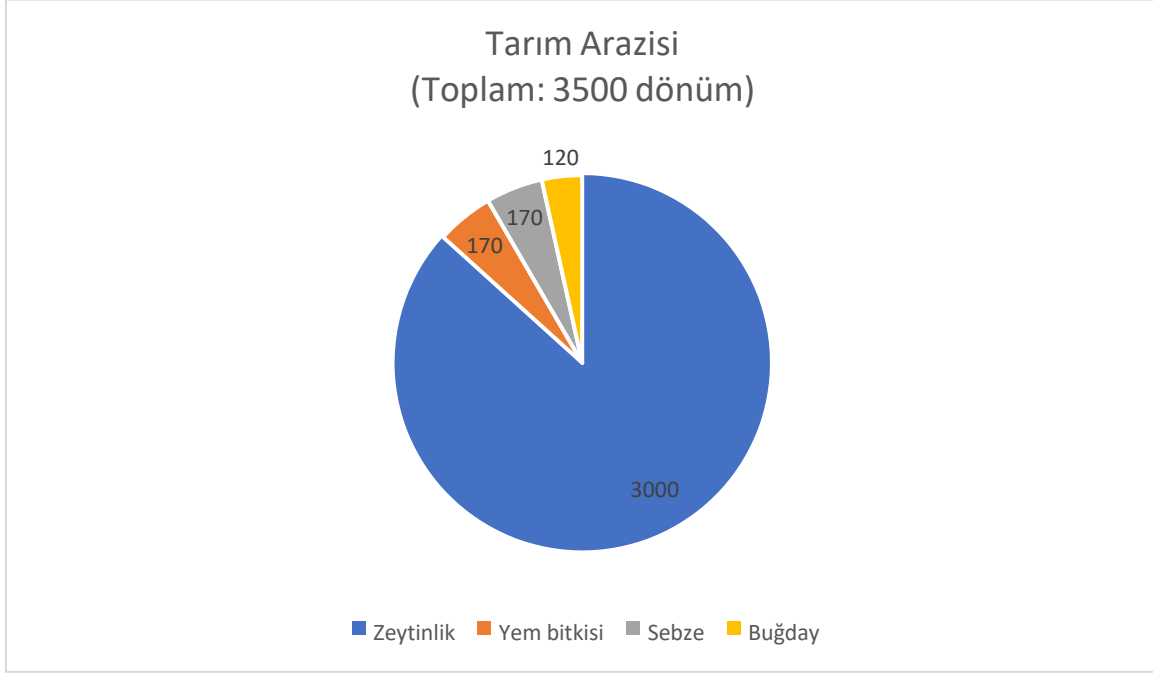

Belediye Küçükköy Hizmet Birimi

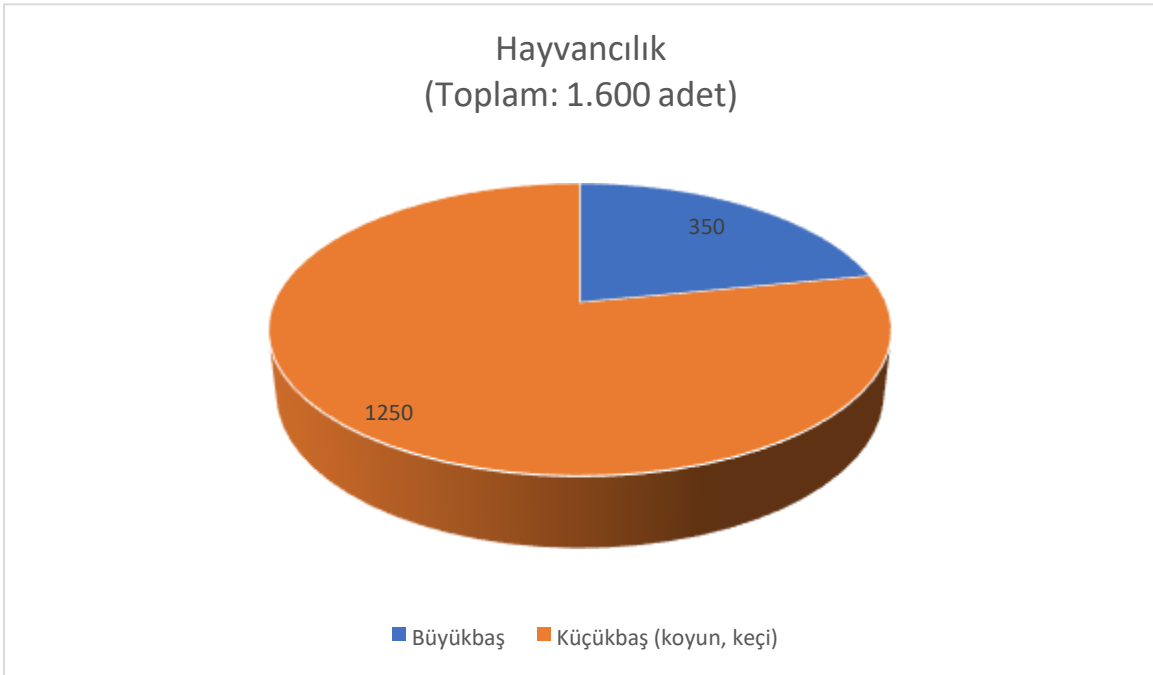
Ayvalık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü

Kurum Müdürü Zeki Volkan Oral ile görüşülmüştür. Proje hakkında bilgisinin olmadığını iletmesi üzerine bilgi verilmiştir.

Küçükköy için tarım ve hayvancılıkla ilgili bilgi ve veriler hakkında kendilerine danışılmıştır. Ancak, Küçükköy'ün Sarımsaklı'ya bağlı mahalle olması ve mahalle bazında veri tutulmadığı için Sarımsaklı'nın tümünü kapsayacak şekilde aşağıdaki veriler edinilmiştir. Bununla birlikte, Sarımsaklı çevresinde en yoğun tarımsal üretim ve hayvancılığın Küçükköy'de olduğu belirtilmiştir.

Grafik 2: Tarımsal ürün deseni

Grafik 3: Hayvan yetiştiriciliğinin dağılımı

Mera alanlarının 404 dönüm olduğu ve arazi yapısının taşlık ve toprağın tuzlu olduğu, Çiftçi Kayıt Sistemi verilerine göre Küçükköy'ün de dahil olduğu Sarımsaklı ilçesi için 70 çiftçinin kayıtlı olduğu bilgisi alınmıştır.

İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün yetki ve çalışma alanının geniş olmasından dolayı, kurum personelinin sıkça Küçükköy'ü ziyaret edemediği bilgisi alınmıştır.

Ayvalık Turizm Danışma Ofisi

Kurum Müdürü Yasemin Gencer ve memur Ömer Şancı ile görüşülmüştür. Ömer Şancı, EK 2'de sunulan anket ile de bilgi/görüş paylaşımında bulunmuştur.

Kurumun Küçükköy ve çevresinde sürdürülebilir turizm, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konularında çalışmaları bulunmamakla birlikte bu konularda çalışan kurumlara destek vermektedirler. Yeşil destinasyonu, Küçükköy ve çevresinde için mevcut destinasyonlara karşı güçlü ve sürdürülebilir bir alternatif olarak değerlendirmektedirler. Küçükköy'de yeşil destinasyon modellerinin hayata geçebilmesi için bilgi ve insan kaynağına ihtiyaç olduğunu belirtmektedirler. Bununla birlikte kontrolsüz büyüme, altyapı eksiklerinin giderilememesi, geleneksel değerlerin kaybedilme korkusu konularını, bu modellerin uygulanmasının önünde sorun ve tehdit olarak tanımlamaktadırlar.

Proje kapsamında daha önce düzenlenen iki toplantıya katıldıklarını iletip turizmcilerin yeterli katılımının olmaması yönünde eleştiri sunmuşlardır. Projenin ortağı oldukları ve projenin Ayvalık'ın tümünü kapsadığı yönünde bilgi sunmaları üzerine proje ortakları, uygulama süreci, alanı ve kendilerinin paydaş kurum olduğu bilgisi sunulmuştur.

Projeye her türlü katkıyı sunmaya isteklidirler. Küçükköy'de sanat atölyeleri ile başlayan ve giderek artan turizm faaliyetlerini önemsemekle birlikte kitle turizmine hizmet ederek zamanla yapının bozulması yönünde kaygı yaşadıklarını aktarmışlardır (Alaçatı'yı örnek olarak sunmuşlardır). Turizm ve kalkınma yönünde yapılacak her türlü planlamanın, öncelikli hedefinin para kazanmaktan ziyade doğal, kültürel yapının korunması olarak konumlandırılmasını önemsemektedirler.

Projeyi, yeni göreve atanan Ayvalık Kaymakamı ile yapacakları görüşmenin gündemine de eklediklerini ve bilgi vereceklerini iletmişlerdir.

Genel olarak Ayvalık turizminin gününbirlik ve yazlık turizmine dayalı olmasının ilçeye artan trafik ve alt yapı sorunları, yeterince ekonomik gelirin ilçeye girememesi sorunlarını dile getirmişlerdir.

Kurumun, Küçükköy'ün tanıtımı konusunda basılı malzeme gibi çalışmaları bulunmamakla birlikte ofisi ziyaret eden ya da kendilerine ulaşan turizm acentelerine Küçükköy'ü

önermektedirler. Ayrıca, Küçükköy'de sanat atölyelerinin ziyareti, yeme-içme dışında aktivitenin kısıtlı olduğunu da belirtmişlerdir.

Küçükköy ile ilgili sanatçıların sıkça kullandığı, mahallenin eski adı olan Yeniçarohori isminin yöre halkı tarafından benimsenmediği, sanatçıların yöre halkı ile aynı dili zaman zaman konuşmadığı (iletişim sorunu olarak) yönündeki gözlem ve tespitlerini aktarmışlardır.

Son yıllarda Küçükköy'de bulunan taş evlerin restorasyonlarını, dış sıvaların temizlenerek taş görüntünün ortaya çıkartılmasını ve böylece mahalledeki tescilli yapı sayısındaki artışı önemli görmekteyiz.

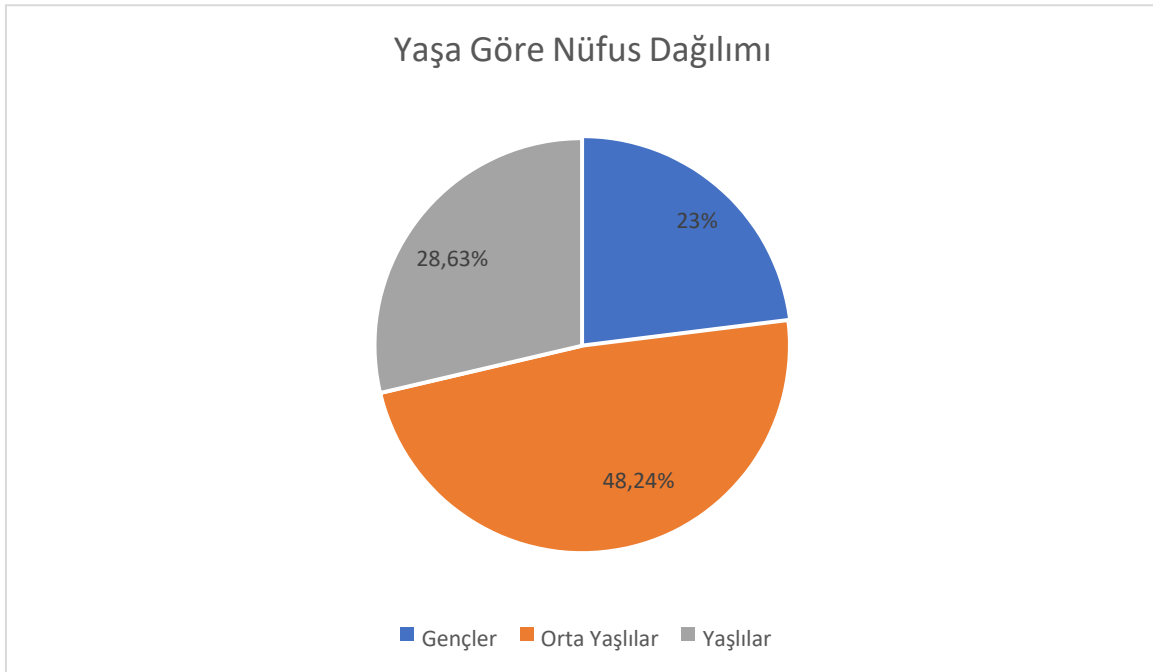
Küçükköy ve Sarımsaklı Muhtarlığı

Muhtar Hasan Bagatır ile görüşülmüştür. Proje hakkında bilgisi vardır. Köyde 500 hane olduğunu ve yaklaşık 2 bin kişinin yaşadığını iletmiştir.

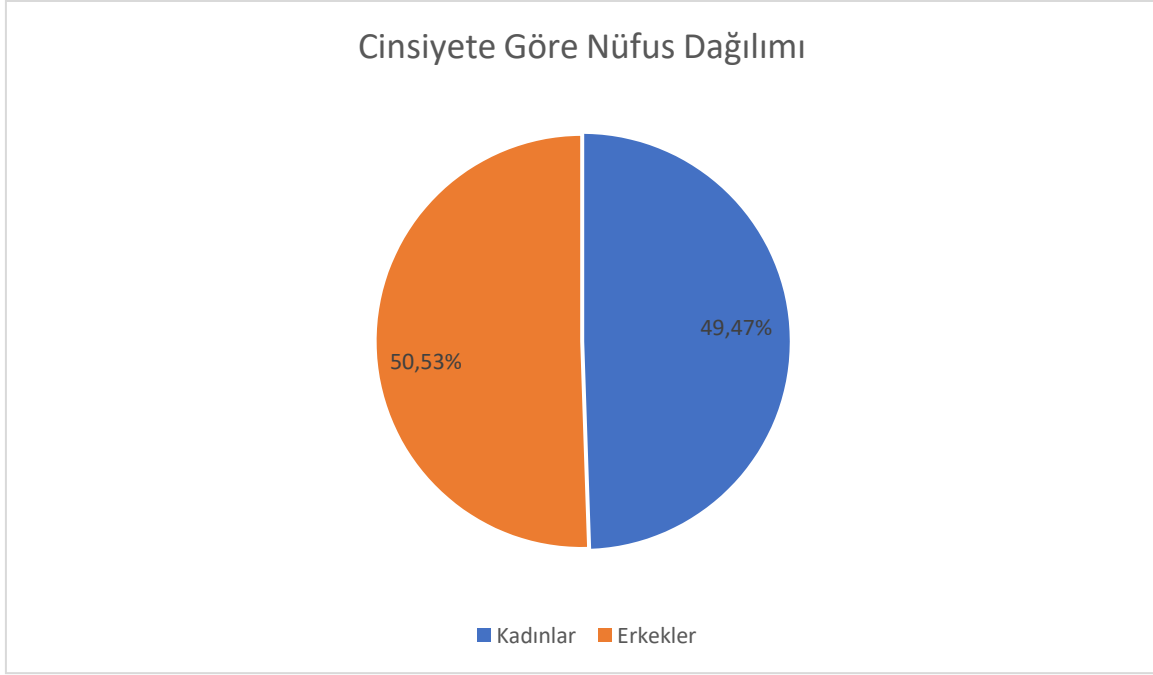
Köyde son yıllarda turizm ile değişen yapıyı olumlu değerlendirmektedir. Projeyi önemsemekte ve Sarımsaklı'nın da uygulama alanına dahil edilmesini önermektedir. Küçükköy'de aktif halde olmayan taş baskı yağhane bulunduğunu iletmiştir.

Son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleriyle muhtarlığa bağlı çoğu görevin nüfus müdürlüklerine ya da online yapılara taşınmasıyla vatandaş ile iletişiminin azaldığını iletmiştir.

Muhtarlık ofisi Sarımsaklı'da bulunmakta ve muhtar sıkça Küçükköy'de bulunamamaktadır.

Grafik 4: Küçükköy'ün 2019 yılı nüfusunun yaşa dağılımı (Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu)

Grafik 5: Küçükk6y'ün 2019 yılı nüfusunun cinsiyete göre dağılımı (Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu)

Sarımsaklı merkezde konumlanan muhtarlık ofisinden bir görünüm

Küçükköy Merkez Camii

Camii İmamı olarak görev yapan İlhan Köse ile görüşülmüştür. Proje hakkında bilgisi olduğu öğrenilmiştir. Özellikle gençler ve çocukların farklı disiplinlerden eğitimlere ulaşabilmesi, Küçükköy içinde toplumsal dönüşümün sağlanması amacıyla din eğitimlerini öğrencilerin temel beceriler, okul eğitimlerinin ve fiziksel gelişimlerinin desteklenmesini kapsayacak çerçevede uygulamaktadır. Bunun için çocuk ve gençlere yönelik eğitim/atölye çalışmaları düzenleyen diğer paydaşlarla iş birliği kurmaktadır.

Küçükköy halkının Boşnak olmasından dolayı 11 Temmuz 1995'te gerçekleşen Srebrenista olaylarını gençlerin katılımıyla anmak üzere esnafın desteğini alarak anma günü organize etmiş ve bu etkinlik Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın uhdesinde gerçekleşmiştir. Gençler ve çocukların, yaşadıkları bölge, değerler konularında bilgi sahibi olması amacıyla mahallede yaşayan yaşlıların evlerine ve mezarlığa ziyaretler düzenlemektedir.

Camii'nin eski yapı olması nedeniyle bakım/tamirat ihtiyacı bulunduğunu ve binanın Ayvalık Belediyesi'ne ait olması nedeniyle gerekli yasal izin başvurularını Belediye'nin yapması halinde gereken bütçenin temini için de görev almaya isteklidir. Ayrıca taş yapı olan binanın dış cephe boyasının kaldırılarak mahalle meydanındaki mimari dokuyu tamamlaması gerektiğini savunmaktadır.

Camiden bir görünüm

Küçükköy Merkez Camii'nde Yapılan Projeler
Haydi Çocuklar Camiye Projesi
Kabe'den Canlı Yayın Projesi
Küçükköy Merkez Camii Halka Açık Geleneksel İftar Programları
Erkek-Kız Kur'an Kursu Öğrencilerine Yönelik İftar Programı
Muharrem Ayında Mahalle Halkına Aşure İkramı
Ramazan Ayında İhtiyaç Sahiplerine Kumanya Paketi Dağıtımı
Kutlu Doğum Haftasında Mahalle Halkına Canlı Gül Dağıtımı
Öğrencilere Manevi Kazanımlar Projesi (Mezarlık ziyareti vb.)
Namazını Camide Kıl, Puanları Topla, Ödülü Kazan Projesi
Yaz Kur'an Kursu Etkinlikleri (satranç turnuvası, yüzme, lunapark, futbol, masa tenisi vb)
Yaz Kursu Öğrencileri İçin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden Spor Malzemeleri Temini (top, forma vb)
Haydi Gençler Camiye Projesi

Geleneksel-Haftalık Esnaf Ziyaretleri
Kuşaklar Arası Sevgi Projesi
Küçükköy Merkez Camii Gençlik Kolları Projesi (23.02.2015'de kuruldu)
Mesleğimi Tanıyorum Projesi
Ayvalık İmam-Hatip Öğrencileri İle Küçükköy Mezarlığını Ağaçlandırma-Fidan Dikme Projesi
Küçükköy Camii Gençlik Spor Futbol Takımı Kuruluşu
İmsakiye Basımı, Hadis Sohbetleri

Tablo 2: Küçükköy Merkez Camii'nde Yapılan Çalışmalar (Kaynak: İlhan Köse)

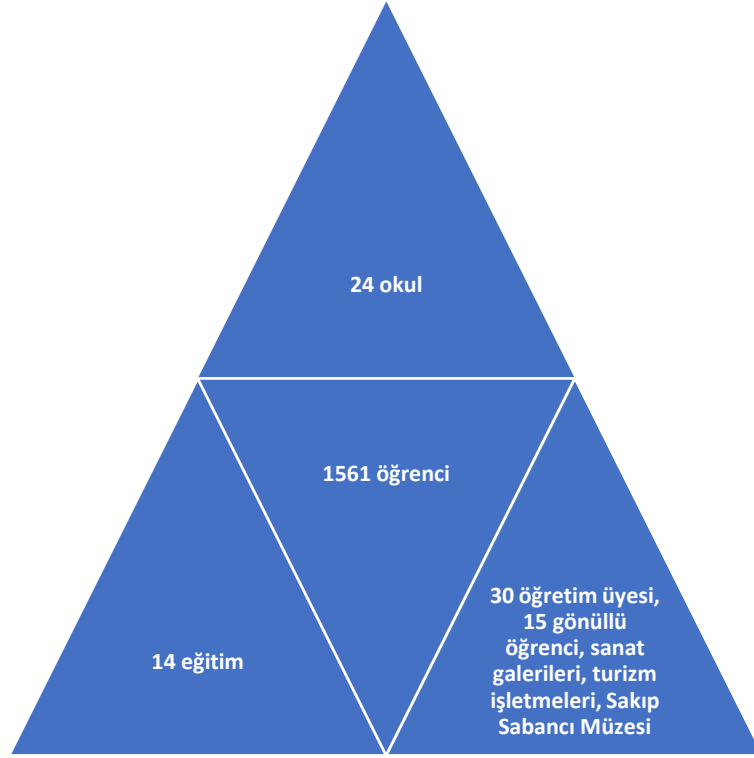
Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi

Atölye sorumlusu Taylan Şanlıer ile görüşülmüştür. Görüşmede edinilen bilgiler;

Atöyle, Sabancı Üniversitesi'nin Küçükköy'de dünyanın sorunlarına çözüm bulma isteği ve yetisi olan, sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirebilecek bireyler yetiştirme hedefine hizmet etmektedir. İlkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik İngilizce, fen, matematik, kodlama ve robot teknolojileri konularında eğitim programları hazırlayıp uygulamaktadır.

2019 yılında kurulan atölyede kuruluştan itibaren 30 Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi fiziksel ve online eğitim vermiştir (Fakülteler ve Diller Okulu). Co-space, Toplumsal Duyarlılık Projeleri ve öğrenci kulüpleri de hem fiziksel hem online eğitimlere destek vermiştir. Sabancı Üniversitesi'nin on beş öğrencisi gönüllü olarak eğitimlere destek vermiştir. Sakıp Sabancı Müzesi de Online Müze Turları ile eğitimlere destek vermiştir. Aşağıda detayları verilen eğitimlerin gerçekleşmesi için ayrıca Küçükköy'de bulunan sanat galeri ve turizm işletmeleri destek vermiştir.

COVID-19 salgını, atölye çalışmalarını etkilemiş olup gerçek potansiyelden daha az eğitim/etkinlik düzenlenmesine neden olmuştur.

Grafik 6: 2019-2021 eğitim verileri

Sanat Galerileri

Küçükköy'de sanat galerileri bulunan Uğur Çalışkan, Simay Dinç ve Önnur Toprak ile görüşmeler yapılmıştır.

Küçükköy'ün sanat köyü olarak anılması ve bu projenin kurgulanıp hayata geçirilmesi konusunda Simay Dinç ve Uğur Çalışkan önderlik etmiştir. Kendilerinin birebir iletişimde olduğu sanatçıların sürece dahil olması ile Küçükköy, bu özelliğini kazanmıştır.

Projenin, Küçükköy'de uygulanacak olmasını köyde bugüne kadar yapılan çalışmaların daha ileriye taşınması adına önemsemektedirler ve kısa sürede uygulamaların başlaması yönünde beklentileri bulunmaktadır. Küçükköy'ün giderek artan popülerliğini iyi planlanmaz ve yönetilemezse tehdit olarak görmektedirler (olumsuz örnek olarak Alaçatı'yı vermişlerdir).

Sanat galerileri, atölye sahipleri arasında iş birliği bulunmaktadır. Küçükköy'deki eğitim, tanıtım aktivitelerini ortak planlayıp uygulamanın yanı sıra birbirlerinin eserlerine kendi işletmelerinde yer vererek yardımlaşmaktadırlar.

Küçükköylü gençlerin, mahallenin tarihi ve sanat bilgisinin artması için bireysel olarak katkılar vermekte ve güzel sanatlar fakültelerinde öğrenci olabilmeleri için ilgili/yetenekli gençleri desteklemektedirler.

Projenin enerji verimliliği ile ilgili faaliyetleri kapsamında bina çatılarında “tesla model” güneş panellerinin kullanılarak genel görüntünün bozulmamasını, bunun dışındaki malzemelere karşı olduklarını iletmişlerdir. Proje kapsamında işletmelere yönelik enerji verimliliği hakkındaki uygulama önerilerini hayata geçirmeye ve bunun yaygınlaşmasına katkı sunmaya isteklidirler. Minyatür sanatçısı Önnur Toprak’ın çizimleri ile Küçükköy Sanat Haritasını hazırlayıp kendi imkanları ile baskısını yaptıırıp işletmelere sunmuşlardır. Bu haritanın eklenen yeni sanat galeri ile güncellenmesini planlamaktadırlar.

Küçükköy’de açılan cafe, restoran gibi işletmelerin iç tasarımlarına sanatçılar gönüllü katkı vermektedir.

Küçükköy meydanında tezgahlar el işi ve gıda ürünleri satan kadınları desteklemekte ve tezgahlarının tek tip ve daha iyi görünmesi için bunların değiştirilmesi konularında Belediye’ye öneri sunmuşlardır.

Belediye’ye Küçükköy’de uygulanması gerekenler hakkında 40 maddelik bir rapor sunmuşlardır.

Sanat galeri ve atölyelerinden bir örnek

Turizm İşletmeleri

Oteller

Mahzen Otel ve Perperene Konağı'nın işletmecileri ile görüşülmüştür.

Perperene Konağı'nın sahibi ve işletmecisi Ali Canip Olgunlu, Küçükköy'e sonradan yerleşmiş olmakla birlikte köydeki sanat, eğitim faaliyetlerine direk dahil olmayıp uzaktan destek/görüş vermeyi tercih etmektedir.

Yöre halkı ve sanatçılar arasında iletişim sorunu bulunduğunu belirtip bunun çözülmesi için tüm tarafların bulunduğu bir toplantıya ihtiyaç duyulduğu görüşündedir.

Mahzen Otel'in işletmecileri (kiracı) ise Küçükköylü'dür. Proje hakkında bilgileri bulunmadığı için proje ortakları ve kapsamı hakkında bilgi verilmiştir. SENTRUM Projesi kapsamında işletmelere yönelik geliştirilecek sürdürülebilir turizm ve enerji verimliliğine yönelik önerilerin kendi işletmelerinde hayata geçirilebilmesi için yüksek bütçe ayıramayacakları ve kiracı olduklarından dolayı mülk sahibinin görüşü olmadan büyük ölçekli kalıcı değişiklikler yapamayacaklarını dile getirmişlerdir. Küçükköy'de konaklayan ziyaretçiler için özellikle gece yeterince güvenlik gücü, eczane ve sağlık hizmetleri, bankamatik gibi destek hizmetlerin bulunmayışını turizm aktiviteleri için sorun olarak değerlendirmektedirler.

Köyde yer alan otellerden bir örnek

Tur Şirketi

Sarımsaklı Tur adlı işletmenin sahibi Berrin Giray ile görüşülmüştür. Proje hakkında daha önce bilgi sahibi olmaması nedeniyle genel kapsam hakkında bilgi verilmiştir.

Uyguladıkları tur planları içerisinde Küçükköy'ün yeri, alanda turizm adına geliştirilmesi gerekenler, Ayvalık'ta genel olarak turizmle ilgili görüşleri alınmıştır. Bu görüşme kapsamında edinilen bilgiler şöyledir;

Tur şirketi, Küçükköy'ü 3 yıl önce tur planlarına dahil etmiştir. Turlar başladığında Ayvalık dışından gelenler ziyaretçi kitlesini oluştururken pandeminin başlamasının ardından (2 yıldır) Ayvalıklılar da turlara katılanlar arasında yer almıştır. Küçükköy'ün tur planlarına alınması konusunda kurum/kuruluşlarla ön değerlendirmelerinin olmadığını, bölgeyi tanıyan işletme olarak Küçükköy'deki gelişmeler/tanıtım çalışmaları üzerine tur planların dahil ettiklerini aktarmışlardır.

Küçükköy, şirketin düzenlediği gününbirlik Ayvalık turları içerisinde Şeytan Sofrası'ndan önceki destinasyon olarak konumlandırılmaktadır. Programın 1-1,5 saati Küçükköy'e ayrılmaktadır. Ziyaretçilere sunulan aktiviteler; Boşnak köyü olması üzerinden tarih hakkında bilgilendirme, eski Rum yapılarının bulunduğu sokakların gezilmesi, Boşnak böreği tadımı, Kent Tarihi Müzesi'nin gezilmesi olarak sunulmaktadır.

Küçükköy'deki restorasyon ve inşaat çalışmaları, görsel bütünlüğü bozmakla birlikte ziyaretçiler için en çok çöp sorunun ve yolların düzenlenmesinin önemine dikkat çekilmiştir. Küçükköy'ü Boşnak Köyü olarak tanıtılmasına rağmen Boşnak kültürü hakkında ziyaretçilere sunulabilecek öğelerin yetersiz olduğunu değerlendirmektedirler. Boşnak böreği yapım atölyesi, işletmelerde Boşnak müziklerinin çalınması gibi ziyaretçilerin kültürü yakından deneyimleyebileceği düzenlemelerin gerektiğini iletmışlerdir.

**Berrin Giray, Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü'nün düzenlediği eğitimler ve değerlendirmeleri kapsamında Ayvalık Adaları Tabiat Parkı Alan Kılavuzu'dur. Bölgenin doğal değerleri (Badavut sahilinde kum zambaklarının bulunması, Maden Adası'nın deniz kaplumbağaları için potansiyel üreme alanı olması) konularında bilgilidir ve doğa koruma konusunda gönüllü çalışmaları bulunmaktadır.*

***Küçükköy ve Ayvalık tarihi ile ilgilenen ve gönüllü olarak tanıtım çalışmalarına katılan Damien Dessane ile de görüşülmüştür. Kendisinin Küçükköy hakkında değerlendirmesi, alanda ziyaretçiler için aktivite azlığı yönündedir.*

Cafe&Restoranlar

Majka ve Zen adlı kafeteryaların işletmecileri ile görüşülmüştür. Proje hakkında bilgileri bulunmadığı için kapsam, süreç ve ortak kurumlar hakkında bilgi verilmiştir.

Her iki işletmeci de Küçükköy'de giderek artan ziyaretçi sayısından, mahallenin artan tanınırlığından memnun olduğunu, sanatçıların bu anlamda katkısını dile getirmiştir. Özellikle son turizm sezonu içerisinde COVID-19 salgınına rağmen yoğun ziyaretçi alındığını, hatta Ekim ayında da bunun devam etmesinden dolayı, işletme sahiplerinin gelirlerinin arttığını belirtmişlerdir. Küçükköy'deki emlak fiyatlarının artışı, mahalle ve yöre halkı için değerli görmektedirler. Proje kapsamında kendilerinin dahil olabileceği, uygulamaları önerilen aktiviteler için bütçe ve detayları çerçevesinde yer almaya isteklidirler.

Kafe ve restoranlardan bir örnek

Necmi Komili İlköğretim Okulu, Okul Aile Birliği

Okul Aile Birliği üyesi Esra Başak ile görüşülmüştür.

Birliğin okulun, dış ve iç düzenleme, binanın ve okuldaki teknik ekipmanların bakımı, tamiri konularında sponsor bularak bu çalışmaların hayata geçmesini sağlama ve okulda eğitim gören çocuklara (80 kadar) sanat, bilim konularında ek atölyelerin düzenlenmesi için Sabancı

Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi, sanat galerileri ve Küçükköy dışından gönüllü katkı sunabilecek kişilerle iş birlikleri kurmaktadır.

Esra Başak, Küçükköy'de yaşamamasına rağmen burada bulunan ilköğretim okulunun öğrenci sayısının azlığı, sanat atölyeleri ve Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi'nin düzenlediği atölyelere erişim kolaylığından dolayı veli olarak bu okulu tercih ettiğini aktarmıştır.

Proje kapsamında, sürdürülebilir turizm ve enerji verimliliği uygulamalarının hayata geçirileceği binalardan birinin okul olması gerektiği görüşündedir.

Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Kurumda Okul Müdür Yardımcısı olarak çalışan Özge Dönmez'den anket yoluyla görüş/bilgi alınmıştır. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji konularında farkındalık çalışmaları yürüttüğü ve bir okulun Sürdürülebilir Enerji Temelli Uygulama Merkezi'ne dönüştürülmesinin planlandığı bilgisi alınmıştır. Yeşil destinasyon kavramını çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliğe önem veren uygulama hedefi olarak tanımlamaktadırlar. Küçükköy'de sürdürülebilir turizm uygulamalarının hayata geçebilmesi için sürdürülebilirlik kavramını tanımlayan uygulanabilir modellere ihtiyaç bulunduğunu aksi halde kavramın anlaşılmasının uygulamaların önünde engel teşkil edeceğini belirtmektedirler. Küçükköy'ün yeşil destinasyon olarak potansiyelinin bulunduğu inanmaktadırlar.

Çamlık Yelken Kulübü

Anket aracılığı ile bilgi alınmıştır.

Gençler öncelikli olmak üzere her yaştan deniz tutkunlarını yelkencilik ile buluşturma misyonu ile 2014 yılında kurulmuştur.

Küçükköy'ün yakın çevresindeki kıyı şeridinin yılın 10 ayı deniz sporlarına uygun olduğunu belirtmektedirler. Sahip oldukları yaklaşık 7 metrelik klasik yelkenlilerde, karbon salınımının engellenerek sürdürülebilir enerji kaynaklarının kullanımı için Balıkesir Üniversitesi Teknopark ile iş birliği içindedirler. Yelkenlilerin hareket kabiliyetinin, rüzgâr ve güneş enerjisinden sağlanabilmesi için çalışmaktadırlar. Bu çalışma ile klasik yelkenlilerin yapısının bozulmaması, sessiz hareket etmesi ve karbon salınımının engellenmesi hedeflenmektedir. Kulüp, ekonomik

faaliyetlerinin bölgesel katkıya dönüşmesini önemsedğini ifade etmektedir. Yeşil destinasyon kavramını “sürdürülebilir faaliyetler kapsamında yerel organizasyonlar, gruplar ile birlikte oluşturulan faaliyetler” olarak tanımlamaktadır.

Küçükköy ve Ayvalık için nüfus artışı, günü birlik ve bölgeye yeterli katkı sağlamayan turizm aktivitelerinin yerini kongre turizmi, çevre-doğa konulu aktivitelerin alması gerektiğini belirtmektedirler.

Projenin yeşil destinasyon uygulamaları için finansman, eğitim ve tüm paydaşları kapsayacak iletişim faaliyetleri, yerinde ve uzun süreli proje yönetimine ihtiyaç bulunduğu görüşündedirler. Küçükköy’ün rüzgâr, güneş enerjisi üretimi ve kullanımı, zeytin yağı üretiminden atık olarak elde edilen prinanın biyokütle enerji olarak kullanım potansiyellerine dikkat çekmektedirler.

Paydaş Adı	Habersiz	Dirençli	Tarafsız	Destekleyici	Lider
Murat Akıner, Ayvalık Belediyesi				X	
Güney Ulus, Ayvalık Belediyesi				X	
İlhan Köse, Küçükköy Merkez Camii				X	
Esra Başak, Necmi Komili Okul Aile Birliği				X	
Ömer Şancı, Ayvalık Turizm Danışma Ofisi				X	
Yasemin Gencer, Ayvalık Turizm Danışma Ofisi				X	
Hasan Bagatır, Küçükköy Mahallesi Muhtarlığı				X	
Zeki Volkan Oral, Ayvalık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	X		X		
Müge Okur, Ayvalık Belediyesi					
Taylan Şanlıer, Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi				X	X
Hasan-Jülide, Mahzen Otel	X		X		
Rıza Sünnetçioğlu, Cafe İşletmecisi	X			X	
Ali Canip Olgunlu, Perperene Konağı (Otel)				X	
Uğur Çalışkan, Artura Galery					X
Simay Dinç, Kiraathane Sanat Galerisi					X
Önnur Toprak, Taş Art Sanat Galerisi				X	
Damien Dessane, Yerel Rehber	X			X	
Berrin Giray, Sarımsaklı Tur Şirketi				X	
Özge Dönmez, Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü				X	
Çamlık Yelken Kulübü				X	

Tablo 3: Paydaşların ilgi dereceleri

Değerlendirme ve Öneriler

Küçükköy'ün sanatla tanınırlığının artması yerel ekonomiyi desteklemekle birlikte bu çalışmalardan önce köy meydanına çıkamayan kadınlar için bu engeli kaldırarak, toplumsal cinsiyet anlamında olumlu dönüşüme neden olmuştur.

S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nin Küçükköy'de imalathanesinin bulunmasına, satış kanallarının iyi olmasına rağmen Küçükköy'e özgü ürünler, kooperatifin ya da kooperatiften bağımsız olarak mahalle meydanında kadınların işlettiği ürün tezgahlarında yer almamaktadır. Sanat galerilerinde Küçükköy temalı ürünler bulunurken, kadınların işlettiği ürün tezgahlarındaki ürünler genel geçerdir (tarhana, yazma, patik). Bu tezgahlarda yer alan en orijinal ürün; Boşnak yemek kültürüne ait olan "Soka"dır.

Sanatçıların, Küçükköy'ü Türkiye'nin ilk sanat köyü haline getirme girişimlerini yöre halkının tümünün desteklemediği gözlemlenmiştir. Az sayıda da olsa mahallenin ziyaretçi almasından rahatsız olanlar bulunmaktadır.

Küçükköy Merkez Camii'nin "eski kilise" ve Küçükköy'ün eski adı olan "Yeniçarohori" olarak adlandırılması yöre halkında rahatsızlık yaratmaktadır.

Camii İmamı, tüm ilgi grupları (sanatçılar, yerel halk, ilköğretim okulu, Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi, Belediye) ile iletişindedir. Farklı kültür, eğitim seviyeleri, yaş grupları ile iletişiminin iyi olduğu ve güvenilir kişi olarak konumlandırıldığı gözlemlenmiştir.

Yapılan ön araştırmalar, saha çalışması ve yılan paydaş görüşmeleri sonucunda yeşil destinasyon oluşturma sürecine katkı verecek öneriler aşağıda belirtilmiştir:

- Yeşil destinasyon oluşturulurken kültürel ve doğal değerleri öne çıkaran, yöre halkının hassasiyetlerini dikkate alan, öncü kişi ve işletmeler aracılığıyla sürdürülebilir turizm ilkelerinin kabul gördüğü bir yaklaşım ile hareket edilmesi,
- Yöre halkının, köyün ismi konusundaki hassasiyetinin, sıkça dile getirilen Alaçatı olma (kitle turizmine yönelerek değerlerinden uzaklaşan, kapasitesinin üzerinde ziyaretçi alan, yerlisi yerine dışardan gelenlerin hâkim olduğu) kaygısının dikkate alınması,
- Alanın yeşil destinasyon olma sürecinde yöre halkının hassasiyetlerine dikkate alan, yerlisi ve sonradan yerleşenler arasındaki potansiyel sorunların çözümüne katkı sağlayacak bir iletişim planı çerçevesinde hareket edilmesi,

- Projenin uygulama dönemi için; tüm ilgi grupları ile iletişim kurabilen, özellikle yöre halkının ve turizm işletmecilerinin güvenilir olarak tanımlayacağı, sanatçılar ve yöre halkı arasında ortak dilin gelişmesine katkı sunabilecek bir saha personelinin görevlendirilmesi,
- S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi ve mahalle meydanında kadınların işlettiği ürün tezgahlarında sunulmak üzere yöreye özgü hediyelik ürün çalışmalarının yapılması,
- Proje hakkında bilgisi ve ilgisi bulunan paydaşlar, uygulamaları kısa sürede görmeyi beklemektedir. Bu beklentinin ilgi kaybı yaratmaması adına paydaşlarla görüşmelerin ve bilgilendirmelerin devam etmesi,
- Küçükköy'de çarşıda satış ünitelerinde yerel ürünleri satan kadınların proje sürecine ilgi/katılım potansiyelinin belirlenmesi, yerel kadınlara yönelik bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılması,
- Kadınlarla görüşülerek Boşnak böreği, mantısı (Ribitsa), soka gibi yerel yemeklerin dışında restoran/cafe menülerine girebilecek başka yemeklerin olup olmadığının tespit edilmesi ve detaylı gastronomik araştırmaların yapılması,
- İşletmelere ve kamu binalarına yönelik olarak geliştirilecek olan sürdürülebilir turizm ve enerji verimliliği/yenilenebilir enerji uygulama önerilerinin hayata geçebilmesi için enerji etüt çalışmalarının tamamlanması ikamu kurumlarını ve işletme sahiplerinin enerji verimliliği konusunda bilgilerinin artması, yöre halkının enerji verimliliği ve sürdürülebilir turizm konusunda farkındalıklarının artması amacıyla toplantılar, birebir görüşmeler ve eğitimlerin gerçekleştirilmesi,
- Özellikle yöre halkına yönelik yapılacak farkındalık çalışmaları ve eğitimlerde Camii İmamının temel mesajları iletecek öncü figür olarak rol almasının sağlanması,
- Proje kapsamında sürdürülebilir turizm, enerji verimliliği/yenilenebilir enerji uygulamaları için yatırım yapılmasının gündeme gelmesi halinde yöre halkının sıkça kullandığı Merkez Camii ve Necmi Komili İlköğretim Okulu binalarına öncelik verilmesi (bu yöntem, uygulamaların yöre halkı ve işletmeler tarafından sahiplenmesini ve yaygınlaşmasını arttırma gerekçesiyle önerilmektedir)
- İlçeye yeni atanan Ayvalık Kaymakamı Hasan Yaman'a proje hakkında bilgi verilerek desteğinin alınması (Çalışma sırasında programları nedeniyle randevu alınamamıştır),

- Öğrencilerin sürdürülebilir turizm, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları konularında bilgi ve farkındalıklarının artırılması amacıyla Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi'nin aktif kullanılması,
- Küçükköy'de gerçekleşen sanatsal ve bilimsel faaliyetlerin planlı şekilde yürütülmesi, inovatif ve yaratıcı fikirlerin yerel, kültürel, doğal değerlerin korunmasına da katkı sağlayacak şekilde planlanması ve uygulanması.

Kaynakça

İlgar, M. Z. ve İlgar-Coşgun, S. (2019). Paydaş analizi. OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 14(20), 1835-1860. DOI: 10.26466/opus.574116

Freeman, R. E. (1984). Strategic Management: A stakeholder approach. Pitman, Boston(akt. Sönmez ve Uğurluoğlu, 2017, s.225).

Tecmen, N., Küçüköyde Turizm ve Rekrasyon Faaliyetleri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Coğrafya Anabilim Dalı

Ertan, Şura., 2019., Ayvalık Küçükköy Kırsal Yerleşmesi Geleneksel Mimarî Dokusunun Koruma Bağlamında İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul

Ayvalık Belediyesi 2020- 2024 Stratejik Planı

Ekler

Ek 1: Paydaş Analizi Kapsamında Görüşülen Kişiler

Ad Soyad	Sektör	Kurum/Kuruluş	Görev/Unvan	İletişim Yöntemi
Murat Akıner	Kamu	Ayvalık Belediyesi	Başk Yard. Küçükköy Birim Sorumlusu	Ziyaret
Güney Ulus	Kamu	Ayvalık Belediyesi	Fen İşleri Müdürü	Ziyaret
İlhan Köse	Kamu	Küçükköy Camii	İmam	Ziyaret
Esra Başak	Kamu	Necmi Komili Okul Aile Birliği	Üye	Ziyaret
Ömer Şancı	Kamu	Ayvalık Turizm Danışma Ofisi	Memur	Ziyaret/Anket
Yasemin Gencer	Kamu	Ayvalık Turizm Danışma Ofisi	Müdür	Ziyaret
Hasan Bagatır	Kamu	Küçükköy Sarımsaklı Muhtarlığı	Muhtar	Ziyaret
Zeki Volkan Oral	Kamu	Ayvalık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Müdür	Ziyaret
Müge Okur	Kamu	Ayvalık Belediyesi		Telefon
Taylan Şanlıer	Özel	Sabancı Üniversitesi Yaratıcı Teknolojiler Atölyesi	Sorumlu	Ziyaret
Hasan-Jülide	Özel	Mahzen Otel	İşletmeciler (Kiracı)	Ziyaret
Rıza Sünnetçioğlu	Özel		Cafe Sahibi (Genç işletmeci, Küçükköylü)	Ziyaret
Ali Canip Olgunlu	Özel - Otel	Perperene Konağı	İşletme Sahibi - Türkolog	Ziyaret
Uğur Çalışkan	Özel - Sanat	Artura Galery	Heykeltraş	Ziyaret
Simay Dinç	Özel - Sanat	Kıraathane Sanat Galerisi	İşletme Sahibi	Ziyaret
Önnur Toprak	Özel - Sanat	Taş Art	Minyatür Sanatçısı	Ziyaret
Damien Dessane	Özel - Sanat		Yerel Rehber	Ziyaret
Berrin Giray	Tur Şirketi	Sarımsaklı Tur İşletmeleri Taşımacılık – İnşaat Turizm – Temizlik Özel Güvenlik Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	İşletme Sahibi, Ayvalık Adaları Tabiat Parkı Alan Kılavuzu	Telefon
Özge Dönmez	Kamu	Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Okul Müdür Yardımcısı	Anket
	Özel	Çamlık Yelken Kulübü		Anket

SENTRUM- Sürdürülebilir Enerji temelli Turizm Uygulama Merkezi

Turizm sektöründeki sosyal, çevresel ve ekonomik dönüşümün desteklenerek, aynı zamanda enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusunda farkındalık yaratılması, ölçeklendirilebilir ve tekrarlanabilir nitelikte bir sürdürülebilir turizm modelinin oluşturulması, ülkemizin büyük potansiyele sahip yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve sürdürülebilirlik bilincinin artırılması için **EnerjiSA Enerji ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)** iş birliğinde **SENTRUM- Sürdürülebilir Enerji temelli Turizm Uygulama Merkezi projesi** Haziran ayında hayata geçmiştir.

EnerjiSA Enerji ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğinde ve Sabancı Üniversitesi desteğiyle ilk uygulama alanı olarak belirlenen Ayvalık Küçükköy’de turizm alanında enerji tüketiminin azaltılacağı ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılacağı, bölge halkının ve bölgeye gelen ziyaretçilerin enerji verimliliği ve sürdürülebilirlik konularında farkındalıklarının artırılacağı “SENTRUM- Sürdürülebilir Enerji temelli Turizm Uygulama Merkezi” projesi bu alanda bir ilke imza atıyor. Proje ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’na katkı sağlanması hedeflenirken sorumlu üretim ve tüketim odaklı bir şekilde 18 ayı kapsayacak bütünsel bir çalışma gerçekleştirilmesi planlanıyor.

Aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar, Küçükköy’ün mevcut durumunu, potansiyelini, ihtiyaçlarını anlamayı ve sizlerin değerli görüşlerini almayı hedefliyor.

***Aşağıdaki boşluklara istediğiniz kadar satır ekleyip yapılan çalışmalara ilişkin link, görsel, video ve rapor ekleyebilirsiniz.**

Ad-Soyad:

Kurum-Unvan:

E-mail:

Telefon:

1	Kurumunuzun Küçükköy ve çevresinde sürdürülebilir turizm ve/veya enerji verimliliği-yenilenebilir enerji konularında yapmış olduğu çalışmalar/uygulamalar nelerdir? Cevabınız:
2	Yakın zamanda ya da gelecekte Küçükköy ve çevresinde sürdürülebilir turizm ve/veya enerji verimliliği-yenilenebilir enerji konularında yapılması planlanan çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Cevabınız:
3	Yeşil destinasyon tanımından ne anlıyorsunuz? Cevabınız:

4	Sizce Küçükköy'ün sürdürülebilir turizm açısından eksikleri ve ihtiyaçları nelerdir? Cevabınız:
5	Sizce Küçükköy'ün ideal yeşil destinasyon olma yolunda öngördüğünüz tehditler ve/veya sorunlar nelerdir? Cevabınız:
6	Küçükköy ve çevresinin yeşil destinasyon olma potansiyelini nasıl değerlendiriyorsunuz? Cevabınız: